

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

α. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

Επίστρατοι

Βουλή των Λαζάρων

Εγκάρδια ή Τριπλή Συνεννόηση

Συμβούλιο Ασφαλείας.

Μονάδες 12

β. Με ποιες ενέργειες ο Ελευθέριος Βενιζέλος αναδιοργάνωσε και ενίσχυσε τον ελληνικό στρατό κατά τη διετία 1910-1912;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Α2

α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις συνθήκες της στήλης Α΄ και δίπλα τους όρους που αντιστοιχούν σ΄ αυτές από τη στήλη Β΄.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Συνθήκη Λονδίνου (Μάιος 1913)	α. Καθορίστηκε ο Έβρος ως σύνορο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και αποφασίστηκε η ανταλλαγή των πληθυσμών.
2. Συνθήκη Βερσαλλιών (Ιούνιος 1919)	β. Η Τουρκία παραχώρησε όλα τα εδάφη δυτικά της γραμμής Αίνου-Μηδείας.
3. Συνθήκη Σεβρών (Αύγουστος 1920)	γ. Παραχωρήθηκε στην Ελλάδα η Ανατολική Μακεδονία με τη Θεσσαλονίκη και την Καβάλα

	καθώς και η Νότια Ήπειρος.
4. Συνθήκη Λωζάνης (Ιούλιος 1923)	δ. Η Ελλάδα έλαβε την Ανατολική Θράκη μέχρι τη γραμμή της Τσατάλτζας και την προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης.
	ε. Η Γαλλία προσάρτησε την Αλσατία και τη Λοραίνη.
	στ. Ιδρύθηκαν τα κράτη της Ουγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας και Νοτιοσλαβίας.

Μονάδες 12

β. Ποια νέα κράτη δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και ποια ήταν η πολιτική τους εξέλιξη;

Μονάδες 16

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Μελετώντας τις πηγές που σας δίνονται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να γράψετε τους λόγους για τους οποίους παρουσιάστηκε διαφορά απόψεων ανάμεσα στον βασιλιά Κωνσταντίνο και στον Ελευθέριο Βενιζέλο σχετικά με τη στάση της Ελλάδας κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Α. "Έλαβα ήδη την τιμήν να υποβάλω τη Υμετέρα Μεγαλειότητα το περιεχόμενον ανακοινώσεως, ην κατ' εντολήν του σερ Έδουαρδ Γκρέυ μοι έκαμεν ο ενταύθα πρεσβευτής. Δια της ανακοινώσεως ταύτης η Ελλάς τίθεται πάλιν ενώπιον μιας των κρισιμωτάτων περιστάσεων της εθνικής αυτής ιστορίας. Μέχρι σήμερα η πολιτική ημών συνίστατο εις διατήρησιν της ουδετερότητος, εφ' όσον τουλάχιστον την εξ αυτής έξοδον δεν επέβαλλεν ημίν η συμμαχική υποχρέωσις προς την Σερβίαν. Αλλ' ήδη καλούμεθα να μετάσχωμεν του πολέμου όχι πλέον προς εκτέλεσιν ηθικών απλώς υποχρεώσεων, αλλ' επ' ανταλλάγμασι, τα

οποία πραγματοποιούμενα θα δημιουργήσωσι μίαν Ελλάδα μεγάλην και ισχυράν, τοιαύτην οποίαν ουδ' οι μάλλον αισιόδοξοι ηδύναντο να φαντασθώσι καν προ ολίγων ακόμα ετών.

Προς επιτυχίαν των μεγάλων τούτων ανταλλαγμάτων πρόκειται βεβαίως να αντιμετωπισθώσι και μεγάλοι κίνδυνοι. Αλλά μετά μακράν και βαθείαν μελέτην του ζητήματος καταλήγω εις την γνώμην ότι τους κινδύνους τούτους οφείλομεν να αντιμετωπίσωμεν. Εάν επιτρέψωμεν να συντριβεί σήμερον η Σερβία υπό της νέας αυστρογερμανικής εισβολής, καμμία δεν υπάρχει ασφάλεια ότι τα αυστρογερμανικά στρατεύματα θα σταματήσωσι προ των μακεδονικών συνόρων μας και δεν θα ελκυσθώσι φυσικώς όπως κατέλθωσι μέχρι Θεσσαλονίκης...

Προ παντός οφείλομεν να αποσύρωμεν τας αντιρρήσεις ημών περί παραχωρήσεων εκ μέρους της Σερβίας προς την Βουλγαρίαν, έστω και αν αύται εκταθώσιν επί της δεξιιάς όχθης του Αξιού.

Αλλ' αν αι παραχωρήσεις αύται δεν ήρκουν όπως προσελκυσθή η Βουλγαρία προς σύμπραξιν μετά των παλαιών αυτής συμμάχων ή τουλάχιστον προς τήρησιν ευμενούς απέναντι αυτών ουδετερότητος, δεν θα εδίσταζα, πσον οδυνηρά και αν είναι η εγχείρησις, να συμβουλευσω την θυσίαν της Καβάλας, όπως διασωθή ο εν Τουρκία Ελληνισμός και ασφαλισθή η δημιουργία αληθούς μεγάλης Ελλάδος, περιλαμβανούσης πάσας σχεδόν τας χώρας, εις τας οποίας ο Ελληνισμός έδρασε κατά την μακραίωνα αυτού ιστορία...

Ένεκα των λόγων τούτων, συμπεραίνων, κρίνω απολύτως επιβεβλημένην την υπό τους ανωτέρω όρους μετοχήν ημών εις τον αγώνα. Αύτη, ως και αρχικώς είπον, εγκλείει βεβαίως και σοβαρούς κινδύνους. Απέναντι δε των κινδύνων, εις ους θα εκτεθώμεν μετέχοντες του πολέμου υπάρχει η προσδοκία, προσδοκία βάσιμος, ως ελπίζω, του να σώσωμεν το μέγα μέρος του εν Τουρκία Ελληνισμού, και να δημιουργήσωμεν μίαν μεγάλην και ισχυράν Ελλάδα.

Και αν ακόμη απετυγχάνομεν, θα είχομεν ήσυχον την συνείδησιν, ότι ηγωνίσθημεν και υπέρ της διασώσεως των εν δουλεία εισέτι ομογενών μας, οίτινες τον έσχατον διατρέχουσι κίνδυνον, και υπέρ των γενικωτέρων συμφερόντων της ανθρωπότητος και

της ανεξαρτησίας των μικρών λαών, ην θα διακινδυνεύση ανεπανορθώτως η γερμανοτουρκική επικράτησις".

Α΄ υπόμνημα του Ελευθερίου Βενιζέλου προς τον βασιλιά Κωνσταντίνο (11/24 Ιανουαρίου 1915).

Β. "Της επισήμου ταύτης συναντήσεως είχε προηγηθή άλλη συνάντησις που είχα με τον Κωνσταντίνον την 19ην Αυγούστου, δηλαδή προ τριών ημερών εις το Τατόι, όπου είχα γίνει δεκτός εις ακρόασιν... Τον εσυγχάρηκα πρώτα από όλα δια την αποκατάστασιν της υγείας του. Και με εκράτησε πέραν της ώρας.

Ήτο η εποχή κατά την οποίαν οι Ρώσοι είχαν πολλές απωλείας και υφίσταντο συνεχώς ήττας εις τα Καρπάθια. Ο Βασιλεύς έλαβε αφορμήν εκ των ρωσικών τούτων περιπετειών και ήρχισε εξετάζων την εν γένει στρατιωτικήν κατάστασιν εν Ευρώπη. Δεν εβράδυνε δε να ανοίξη και διαφόρους χάρτας που είχε στο παρακείμενο τραπέζι. Κατά τον Κωνσταντίνον ο πόλεμος στρατιωτικώς είχε πλέον κριθή. Η γερμανική νίκη ήτο πλέον ασφαλής. Δεν επετρέπετο πλέον αντίθετη γνώμη. Εξ άλλου αι επιστήμαι και ιδία η χημεία στη Γερμανία είχαν αληθινά καλλιεργηθή. Και έπρεπεν από στιγμής εις στιγμήν ν' αναμένωμεν και νέας ανακαλύψεις δια των οποίων θα επεταχύνετο η ήττα των εχθρών της.

Είχεν ειπή πολλά, όλα υπό το αυτό πνεύμα, τα οποία ήκουα με πολλή προσοχή χωρίς να τον διακόψω. Και όταν ενόμισα που ετελείωσε, τολμώ και ευλαβέστατα τον ερωτώ. Μα δεν κρατείτε, Μεγαλειότατε, και καμμιή πισινή, μήπως και δεν νικήση η Γερμανία; Αλλ' επί του θέματος τούτου, μου λέγει, δεν υπάρχει καμμιά πισινή, πώς θέλεις να την κρατήσω;

Ζαβιτζιάνος. Αλλ' εγώ κάποτε εδιάβασα που ένας πόλεμος ειμπορεί να εξαρτηθή από μια βροχή.

Κωνσταντίνος. (με ύφος ζωηρό αν όχι απότομο και κουνώντας το χέρι). Να σου ειπώ, εγώ σας τους πολιτικούς, έχω κάθε λόγον να εκτιμώ, σε δε ιδιαιτέρως και αγαπώ, αλλά πρέπει να προσθέσω ότι όλοι σας από στρατιωτικά δεν σκαμπάζετε τίποτε. Και γι' αυτό τα στρατιωτικά τα κρατώ στα χέρια μου, και

δεν τα δίνω εις κανένα, ούτε στο Βενιζέλο σου, και πήγαινε να του το ειπής".

Κ. Ζαβιτζιάνου, Αναμνήσεις εκ της διαφωνίας Κωνσταντίνου- Βενιζέλου, Α΄, σ. 81-82 (1946).

Μονάδες 30

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από την πηγή που σας δίνεται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε την πολιτική της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Αγγλίας απέναντι στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1919-1922.

"Μόνον την 22αν Μαρτίου 1922 κατωρθώθη η σύγκλησις αύτη, (διάσκεψη του Παρισιού), αλλ' υπό περιστάσεις αληθινά δυσμενείς δια την Ελλάδα.

Η Γαλλία, ήδη είχε υπογράψει, από του Οκτωβρίου 1921, την οριστικήν συνθήκην με τον Κεμάλ και δεν απέκρυπτε πλέον από την Αγγλικήν Κυβέρνησιν τας υποχρεώσεις, που είχε αναλάβει απέναντι του Κεμάλ, όπως επιδιώξη ριζικάς μεταρρυθμίσεις της Συνθήκης των Σεβρών. Ο γαλλικός τύπος εξ άλλου είχε ξεσπαθώσει υπέρ των Τούρκων. Και η γαλλική κοινή γνώμη είχε καταληφθή από ένα αδικαιολόγητον και ανεξήγητον φιλοτουρκισμόν.

Η Ιταλία, μολονότι η μεγάλη Εθνική Συνέλευσις της Αγκύρας δεν είχε επικυρώση την Ιταλοκεμαλικήν συμφωνίαν, είχε χαράξει απερίφραστα φιλοτουρκικήν πολιτικήν, και πάντως αντίθετον προς την ελληνικήν πολιτικήν της Μικράς Ασίας. Επίστευεν αύτη, πως, όπως και αν έχουν τα πράγματα, η Τουρκία απετέλει χώραν οικονομικώς πλέον εκμεταλλεύσιμον από την Ελλάδα. Και γι αυτό ήτο αύτη αποφασισμένη να υποστηρίξη τας ενώπιον της διασκέψεως υποβληθησομένας τουρκικάς αξιώσεις, σύμφωνα προς το άρθρον 4 της Ιταλοκεμαλικής συμφωνίας καίτοι μη επικυρωθείσης.

Ως προς την Αγγλίαν, αύτη απέδιδε τον αναβρασμόν των Ινδιών, που ήτο τότε πολύ μέγας, εις την παράτασιν του Μικρασιατικού πολέμου και εν γένει εις την στάσιν που ετήρει αύτη στην Ανατολή. Επίστευεν επομένως η Αγγλική Κυβέρνησις, ότι η

ταχεία συνομολόγησις της ειρήνης απετέλει εθνικήν ανάγκην. Αυτά είχε δηλώσει εις την Βουλήν των Λόρδων ο Υπουργός των Εξωτερικών Κώρζον.

Αλλ' η Αγγλική Κυβέρνησις, για να επιτύχη την ειρήνην, είχε στα χέρια της ένα δυνατό όπλο, που της το έδωσεν η Ελληνική Κυβέρνησις, όταν εις αυτήν ενεπιστεύθη την όλην Ελληνικήν υπόθεσιν. Δεν είχε παρά να περιορίση τας ελληνικάς αξιώσεις και η ειρήνη θα συνωμολογείτο".

Κ. Ζαβιτζιάνου, Αναμνήσεις... , Β΄, σ.127-128.

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ